

POLITIKAI PROGRAMNYILATKOZAT - 1988

(Az I. Kongresszus által elfogadva)

A Fial Demokraták Szövetsége olyan országos politikai ifjúsági szövetség, amelynek tagjait a demokrácia alapértékei kötik össze, de csoportjai és tagjai fenntartják maguknak a vélemények különbözőségéhez való jogot a szövetségen belül. A FIDESZ önálló és független, nem ifjúsági szervezete más csoportosulásoknak, programjáért és döntéseiért maga vállalja a felelősséget.

Meggyőződésünk szerint az emberek közösségalkotó szövetkezéseinek alapvető célja a mindenkit egyaránt megillető minél teljesebb egyéni szabadság biztosítása. A modern kor államainak is azt a célt kell szolgálniuk, hogy az őket alkotó egyének szabadságát a lehető legnagyobb mértékben kiteljesítsék. Az európai történelem tapasztalatai azt mutatják, hogy csak az ilyen államok képesek szabad, független, az emberi méltóságnak megfelelő életet biztosítani polgáraik számára. Csak olyan államban élhetünk emberhez méltóan, amely tiszteletben tartja a velünk született összes emberi jogot, érvényesülni engedi az európai társadalmi fejlődés során kivívott polgári jogainkat.

Magyarország európai ország volt, szerves részei voltunk a kontinens történelmének és kultúrájának. Európa továbbra is létezik, de a kelet-közép-európai országokat, így bennünket is Jalta politikai értelemben elszakított a nyugati civilizációtól. Politikai helyzetünk ellenére minket történelmünk és kultúránk Európához köt. Idetartozónak tekintjük magunkat: hadseregek és tankok nem kényszeríthetnek rá, hogy ezt a hitünket feladjuk. Annak érdekében, hogy európaiságunk teljes egészében helyreállhasson, a katonai blokkok felszámolását, az európai civilizáció kulturális és politikai egységének visszaállítását tartjuk kívánatosnak.

Földrajzi és konkrét történelmi meghatározottságunk a kelet-közép-európai népek közösségébe sorol minket. Vállalnunk kell ennek a sajátos kulturális és politikai létnek haladó hagyományait és a szolidaritást a régió többi népeivel. Úgy gondoljuk, hogy az általunk kívánt társadalmi változásokért együtt, összefogva kell fellépniünk. Történelmi tapasztalataink bizonyítják, csak így van esélyünk arra, hogy végre visszanyerjük európai státusunkat.

Földrésziünkön az emberek döntő többsége számára a nemzet az a politikai közösség, amelyhez tartozónak vallja magát. Alapvető emberi jog, hogy mindenki maga dönthesse el – önként és kényszer nélkül – melyik nemzethez, közösséghez-közösségekhez akar tartozni. Az állam kötelessége, hogy ezt a választást tiszteletben tartsa és megvalósulásának jogi és gyakorlati feltételeit biztosítsa. A nemzeti, etnikai, vallási alapon álló kisebbségek megmaradásához nem elegendők az egyén szabadságát biztosító, illetve a hátrányos megkülönböztetést gátló jogszabályok. A kisebbségek számára nemzetközileg elfogadott és garantált kollektív és pozitív jogok szükségesek. Régióink történelme arra a veszélyre figyelmeztet minket, hogy a nemzet sérelmeinek, fejlődési rendellenességeink megoldására tett erőszakos és antidemokratikus kísérletek nemzetiszocialista, nacionálkommunista, sovinszta rendszerek kialakulásához vezetnek és fordítva: a diktatórikus, totalitárius rendszerek a nemzeti elnyomás melegágyai is.

Elutasítunk minden olyan társadalmi rendszert, amelyben a hatalom arra vetemedhet, hogy valamely eszme, távoli társadalmi cél érdekében szabadságjogainktól megfosszon bennünket. Nem hiszünk abban, hogy létezhet értékesebb társadalmi cél, mint a polgárok békés, szabad, független életének biztosítása. Úgy véljük az állami élet minden szféráját ezen eszmény szolgálatába kell állítani. Ezért számunkra csak olyan politikai intézményrendszer fogadható el, amelyben a polgárok önkéntes társulásán alapuló szervezetek szabad versengésében és együttműködésében nyerhetik el az állam irányításának jogához szükséges bizalmat. Ezt a parlamentáris demokráciában látjuk biztosítva.

A lehetséges gazdasági modelleket az egyéni szabadság és a parlamentáris demokrácia érvényesülésének szempontjából is vizsgáljuk. Megítélésünk szerint a parlamentáris demokrácia a tulajdonformák egyenlő jogát elismerő piacgazdaságot feltételezi. Olyan társadalmak ugyan ismeretesek a történelemben, melyekben a piacgazdaság és a diktatúra együttesen fordult elő, de olyan nem, ahol a demokrácia párosult volna centralizált gazdasággal. Ez a tapasztalat arra indít bennünket, hogy a parlamenti demokráciát és a piacgazdaság megvalósulását egyszerre követeljük.

A piacgazdaság azonban nem biztosítja a polgárok esélyegyenlőségét, egyenlőtlenségeket szül és örökít át. Az így előállt egyenlőtlenségeket a demokrácia politikai intézményei nem képesek önmagukban orvosolni. A kialakuló társadalmi hátrányok kiegyenlítéséhez, illetve az esélyegyenlőség megteremtéséhez éppen ezért tudatos szociálpolitikára van szükség. Ez a szociálpolitika azonban nem jelentheti a piac felszámolását és nem szabad, hogy a demokrácia felszámolásához vezető centralizált gazdaságot eredményezzen.

Ma Magyarországon a politikai hatalom birtokosainak hibás és felelőtlen döntései következtében olyan súlyos terhek nehezednek a társadalom tagjai és különösen a fiatalok vállára, amelyek összeroppanással fenyegetnek bennünket. Küszöbön áll a tömeges ifjúsági munkanélküliség, nyomorúságos a lakáshelyzet, felháborítóan alacsony a fizetés, az állam újabb és újabb nyomasztó terheket rak a nyakunkba és reményünk sincs arra, hogy ez a helyzet belátható időn belül változni fog. Ezért a FIDESZ működésének egyik iránya egy olyan politika kikényszerítése, amely megszünteti a fiatalok kilátástalan helyzetét. Akaratunk érvényesítésére minden rendelkezésünkre álló békés eszközt fel fogunk használni.

Meggyőződésünk, hogy az ifjúságot sújtó problémák nem választhatók el olyan súlyos, alapvető kérdésektől, mint a szabadságjogok törvényes garanciáinak hiánya, a szabad választásokat lehetetlenné tevő, diszkriminatív választójogi törvény, az oktatás helyzete vagy a költségvetés megállapításának jelenlegi módja – azaz a mi nehézségeink gyökere éppen a politikai rendszer diktatórikus jellegében van. Ezért működésünk mindenkor ki fog terjedni ezekre a területekre is.

A FIDESZ az országos politika egészének átalakítását, új alapokra helyezését tartja kívánatosnak. A valóság azonban messze áll a kívánt parlamentáris demokráciától. Ennek csak az egyik oka, hogy az erőszakos szervezetek – beleértve az idetelepített szovjet csapatokat is – felhasználhatók ellenünk. A döntő nehézség az, hogy a negyvenéves elnyomás alatt a magyar társadalom elvesztette politikai tudatosságát és szervezettségét. Ebben a helyzetben nem tud kormányképes ellenzéket állítani. Mi sem tudunk. A FIDESZ szakít azzal a felfogással, amely szerint a demokrácia megteremtéséhez elegendő az államhatalom megszerzése. Nem hisszük, hogy bármely új szervezet kormányra kerülése önmagában lehetővé tenné emberi és polgári jogaink érvényesítését. A demokrácia letéteményese, végső biztosítéka ugyanis nem az államhatalom, hanem a demokratikus politikai kultúrájú társadalom. Az állami élet irányításáért versengő párok léte elengedhetetlen, de nem elégséges feltétel. Nekünk nem az államhatalmat kell megragadnunk, hanem az a feladatunk, segítsük az önszerveződést annak reményében, hogy az újjászülető, közösségeiből építkező társadalom képes lesz saját kormányát megválasztani. Ehhez mindenkinek magának kell megteremtenie a vele azonos értékeket vallókkal és azonos célt kitűzőkkel saját közösségét, mozgalmát, szervezetét. A FIDESZ csak egy lehet ezek között. Azoknak a fiataloknak az összefogását vállalja, akik legfőbb politikai elveiknek az erőszakmentességet, valamint az emberi és polgári jogok tiszteletben tartását vallják.

A FIDESZ az önszerveződési folyamatban vállalt katalizátorszerepét csak akkor képes ellátni, ha megteremti azokat a politikai műhelyeket, amelyekben az új nemzedék a politikai vélemények és magatartások kialakításához szükséges kultúrát elsajátíthatja, állampolgári és politikai ismereteket szerezhet. Ezen túl a FIDESZ csoportjai érdeklődésüknek,

indíttatásuknak, szakmájuknak megfelelő területeken, a maguk környezetében próbálják megvalósítani legkülönbözőbb céljaikat, ezzel járulva hozzá a társadalom építéséhez.

Oda jutottunk, hogy halasztást nem tűrő gyorsasággal kell megszerveznünk saját magunk védelmét a hatalom társadalomellenes politikájával szemben. Valljuk, hogy a demokratikus gondolkodás és a szervezettség a leghatékonyabb eszközök a hatalom hibás, önérdékű politikájával szemben. Az önépítkezésre, majd saját államhatalmának megteremtésére képes társadalomért megkezdett munkánkban a két legféltetesebb fegyver, a belső függetlenség és erkölcsi meggyőződés, valamint az egymásért való törhetetlen szolidaritás ált a rendelkezésünkre.

Mindezek értelmében elutasítunk és elítélünk mindenfajta hatalom kisajátítására irányuló törekvést és gyakorlatot; a polgárok fajra, nemre, nemzetiségre, világnézetre, felekezetre, politikai meggyőződésre és életmódra tekintettel való bármely megkülönböztetését, az erre történő felhívást, vagy ebben való részvételt. Elutasítjuk és elítéljük bármilyen jellegű kisebbség jogainak csonkítását és a velük szembeni türelmetlenséget; az erőszak alkalmazását, így a politikai kérdések erőszakkal történő rendezését vagy befolyásolását.

A FIDESZ céljai megvalósításának érdekében él az Alkotmány és a törvények biztosította lehetőségekkel – nem mondva le azonban arról, hogy egyes törvények megváltoztatását is célul tűzze ki. Szükség esetén alkalmazni fogjuk az állampolgári engedetlenség békés formáit, demonstrációkkal, sztrájkokkal adunk nyomtatékot követeléseinknek. Fel kívánjuk használni a nyilvánosság csatornáit a tömegkommunikációtól a nagygyűlésekig, hogy alternatív javaslatainkat a kormány, a parlament és mindenekelőtt a társadalom elé terjesszük. Együtt kívánunk működni a társadalom és a politikai élet demokratikus erőivel, amelyekkel közös célok megfogalmazhatók.

Ezért szervezetünkhöz való csatlakozásra szólítjuk fel azokat a fiatalokat, akik céljainkkal egyetértenek!

Felhívunk mindenkit, hogy politikai meggyőződésének megfelelően csatlakozzék a független társadalmi mozgalmakhoz és szervezetekhez vagy másokkal társulva hozza létre saját politikai közösségét!

Koalíció létrehozását kezdeményezzük mindazon szervezetekkel, amelyekkel közös politikai platform kialakítható.

Egyúttal párbeszédre hívjuk fel az ország valamennyi politikai szervezetét annak érdekében, hogy a békés egymás mellett létezés elismerése és egymás tolerálása adja meg a magyar politikai élet alaphangját.

1988. november 20.

forrás: Magyarország Politikai Évkönyve 1988-ról